

Vízügyi szakmúzeumot rendeznek be Szegeden

A Szegedi Vízügyi Igazgatóság házi kőművesbrigádjai több mint félmillió forintot építkezéssel dolgoztak. A Magyar Tanácsköztársaság útján emelkedő központi épület padlásterében új helyiségeket alakítottak ki. A bővítés kívülről nem érinti a szép építmény jellegét, nem bontja meg az itteni városképet. A tetőzetbe épített tágas ablakok elegendő fényt biztosítanak a műszaki dolgozóknak, akik az új helyiségekben jó körülmények között végezhetik munkájukat.

Az építkezés befejezésével a vízügyi szakmúzeum is helyet kap az épületben. Itt sok évtizedes dokumentumokat őriznek majd. Az érdeklődők a szakmúzeumban régi vízügyi szerszámokat, régimúlt idők tervezéseit is tanulmányozhatják. A többi között például II. József korabeli, XVIII. századból való vízrajzi térkép is van az igazgatóság birtokában.

AZ ALVILÁG kincsesládája

(3) Az előző folytatásokban említették ellenére a szerencsejáték és a boxra való fogadás annyira lejárta magát az USA-ban, hogy a legnaivabb fogadók is vonakodva tették tétjeiket valamilyen profi ökölvívó-mérkőzésre. Ezzel szemben a fogadási irodákban végrehajtott házkutatásoknál kiderült, hogy a baseball és egyéb sportfogadások még ma is nagyon népszerűek, és óriási hasznot hajtanak.

Sportfogadás — előre lefutott mérkőzések

A rendőrségi vizsgálat kiderítette, hogy New York állam északi részében az egyik fogadási iroda néhány héten belül több mint 500 ezer dollárt keresett a baseball fogadásokon. »Ez nem

vaktában történt becslés, hanem a bizonyítékok alapján derítettük ki ezt az összeget» — közölte a bizottság vezetője.

Az amerikai viszonyokkal ismerősök számára is az első pillanatokban fantasztikusnak nagynak tűnik a félmillió dollár. De ezt az összeget ugyanezen bizottság egy másik nyomozásával kell összehasonlítani. New Yorktól néhány óra autótúnyira fekszik egy kis város, Watervliet. James és Frank Cocco fogadóiroda-vezetőket olyan hirtelenül lepte meg a bizottság és a titkosrendőrség házkutatása, hogy nem volt idejük az üzleti könyveket elrejtetni. A vizsgálat itt is kiderítette, hogy különböző fogadásokon 32 nap alatt 512 271 dollárt, azaz naponta 16 000 dollárt kerestek. Pedig mindez egy kis városban történt.

Saját telexrendszerrel

Minneapolisban és Csikagóban olyan fogadási irodák vannak, amelyek kapcsolata az egész országra kiterjed. A fogadók tízezeinek szállítják hetente a tippeket, és szerény számítás szerint évi 5,5 millió dollárt keresnek. Kentucky állam Newport-Covington városában olyan cégek vannak, amelyeknél olyan magas fogadásokat szoktak eszközölni, hogy az iroda nem vállalja egyedül a tétet, hanem más állambeli irodákkal, sőt kanadai, európai irodákkal is lefedezik magát.

A fogadóirodák konszernjének vezetője saját telexhálózattal rendelkezik. Az iroda központja Wilmingtonban székel és a versenyeit, valamint a mérkőzéseket eredményeit »villámtempóban« közli legalább 8000 illegális fogadási irodával, szigorúan titkos szöveggel, amelyet csak a szindikátus engedélyével lehet megváltoztatni.

Mit tesz a törvény ezek ellen?

A rendőrség

„csendeslátszó”

Az egész országra kiterjedő szerencsejáték-hálózatban New York városa külön

Irta:
Max Scheer
Fordította:
Szentirmel László

helyet foglal el. Szinte külön »játészó államnak« tekinthető. A főpolgármesteri hivatal titkársága maga elismeri, hogy a »Gambler-Racket« a világ legerősebb rendőrségének orra előtt évente 5 milliárd dollárt forgalmaz. Mindenki előtt ismeretes, hogy a »Játékkaszinó Rt.« főhadiszállása New York legelőkelőbb hoteljében van, és így gyakorlatilag lehetetlen a távolsági és városi telefonbeszélgetéseket a rendőrségnek lehallgatni. Természetesen a szálloda szintén az alvilág valamelyik vezetőjének, vagy gengijének tulajdona.

Magában New York városában számtalan bizonyíték van a Massachusetts állam-beli vizsgáló bizottság megállapításának alátámasztására:

»A szervezett bűnözés annyira elhatárolódott a társadalomtól, hogy ma a törvénytelenek uralkodnak«.

Ennek ellenére, vagy éppen ezért minden a régióban marad. Ha valakit »törvénytelen baleset« ér, százan lépnek a helyébe. Lényegében semmi sem változik. Ha az egész országra kiterjedő vizsgáló bizottságot hoznak létre, hamarosan tehetetlen lesz.

Az alvilág erősebb, mint a törvény.

(Vége következik)

Arany a kukoricában

Az Üzbég Tudományos Akadémia Geológiai Intézetének tudósai a Buhara környékén termelt kukorica száraiban, leveleiben és szemeiben aranyszemcséket találtak. Kiderült, hogy a kukoricát olyan aranybányák közelében ültették, amelyekben a termelést már 300 évvel ezelőtt megszüntették.

A tudósoknak régóta az volt a feltevése, hogy egyes növények fel tudják venni a talajban levő színesfémeket. Az »aranykukorica« esete ar-

ra készítette az üzbég geológusokat, hogy komolyan foglalkozzanak a problémával. A két éven át végzett kísérletek bebizonyították, hogy a rézlelőhelyek felett termesztett növények mind tartalmaznak rézet.

Az idén az intézet dolgozói hozzáálltak a Kizil-Kum pusztai növényeinek kiterjedt kutatásához. Az előzetes adatokból ítélve itt aranylelőhelyek vannak, mivel a növényekben kimutatható ez az értékes fém.

Tizenkét új magyar játékfilmen dolgoznak

A Hunnia és a Budapest Filmstúdióban egyidejűleg tizenkét új magyar játékfilmen dolgoznak. »Búcsúzik« a gyártól az *Esős vasárnap* és a *Fagyoszentek*, jeleneteket már celluloidszalagon vannak. Az egyiknek története érettségiző diáklányokkal, a másik parasztemberek életével foglalkozik, mindkettő az új évadban jelenik meg a mozik vásznán.

»Beiratkozott« a gyártási főosztály forgatási naplójába a *Mici néni* és a *Csend*. A *Mici néni* című új magyar vígjátékot *Hámos György* novellájából *Mamcsarov* Frigyes rendezte. A *Csend* című új magyar film a második világháború napjaiban játszódik, s a budapesti ellenállási mozgalom egyik hősről, a nyomtalanul eltűnt Sziről és csoportjáról szól. Rendezője *Zolnay Pál*. A forgatóköny-

vet rendezőszakos főiskolások írták. Több produkció most szeptember első napjaiban is a műtermek, valamint a budapesti utcák és néhány vidéki város, illetve település között »pendlik«. Az *Egyiptomi történet* című új magyar film stábjára például a helyszíni felvételek egy részét a csillebéri úttörőtorban forgatja, de ezzel egyidejűleg otthonának vallhatja a filmgyár 2-es számú műtermét is. Itt építették fel a gyerekszereplők kalandos útjának egyik állomását, a *Greenhorn tengerjáró* fedélzetét. Az *aranyember* a 3-as és 4-es műtermekben formálódik.

Külső felvételeket készítenek a *Párbeszéd* című új magyar film alkotói. Az *Isten ősi csillaga* című új magyar film forgatósportja pedig a Hunnia pasaréti műtermében »ütött tanyát«. A Hunnia Filmstúdióban ezenkívül jól halad, illetve megkezdődött a következő időszakban felvevőgépre elé kerülő két újdonság, a *Germinal* és az *Utolsó előtti ember* forgatásának előkészítése.

A Budapesti Filmstúdióban jelenleg két játékfilm készül, az *Asszony a telepen*-t vidéken forgatják, csakúgy, mint a *Kertes házak utcája* című újdonságot, amelynek szereplői jelenleg Esztergomban filmeznek. (MTI)

Országos értekezlet az FM-ben

A megyei tanácsok és a megyei pártbizottságok mezőgazdasági osztályvezetőinek részvételével országos értekezletet rendeztek csütörtökön a Földművelésügyi Minisztériumban. Az értekezleten az időszerű mezőgazdasági munkákkal kapcsolatos tennivalókat vitatták meg.

Rádióműsor

Péntek

Kossuth-rádió

4,26 Rákóczi-induló. 4,30 Hírek. 4,40 Vidáman, frissen. Közben: 5,00 Falurádió. 5,30 Hírek. 6,59 Időjelzés. 7,00 Hírek. 7,10 Új könyvek. 7,30 Műsoraptár. 7,59 Időjelzés. 8,00 Műsorismertetés. 8,10 Táncezen. 9,00 Illyés Gyula és Jankovich Ferenc versei. 9,15 Kamarazene. 10,00 Hírek. 10,10 Az óvodások műsora. 10,30 A Pénzügyőrzenekar játszik. 10,59 Lottóeredmények. 11,00 Kártyások. Rádiójáték. 12 óra Déli harangszó. 12,15 Mindenkinek kedvére! 14,00 A nagy eset. 14,20 Régi magyar dalok. 14,45 Gazdasággal és a nagyvilággal. 15,00 Időjelzés. 15,10 Muzsikáló fiatalok. 15,35 A hosszonyelvű Hveszka. Népese. 15,50 Operaszínek. 16,20 Periszkóp. 16,40 Tömegdalok a Lengyel Rádió műsorából. 16,55 Műsorismertetés. 17,00 Hírek. 17,15 Otári tea. 18,00 A hídegháború történetéből: Berlin 1948-1949. 18,15 »Zenéjét szerette Dunajevszkij!«. 19,05 Ilkik — nem illik? 19,25 Előadás közben... 19,54 Jé éjszakát, gyerekek! 20,00 Esti krónika. 20,30

Közvetítés a Miskolci Nemzeti Színházból: Két narék aprópénz. Színmű. 22,12 Hírek. 22,32 A sevilai borbély. Rézletek. 23,20 Ha elotom a lámpát... 24,00 Hírek. 0,10 Kórasok. 0,30 Himnusz.

PETŐFI-RÁDIO

5,00 Reggeli zene. 6,00 Hírek. 6,25 Műsoraptár. 6,30 Torna. 8,00 —8,10 Hírek. 14,00 Időjelzés — vizállásjelentés. 14,15 Műsorismertetés. 14,20 Két zongorám. 15,10 Az unoka. Elbeszélés. 15,30 Fűvőzene. 16,00 Hírek. 16,05 Nyár végén... 16,50 Ezer szó franciául. 17,00 Walden ar kment és Joan Hammond énekel. 17,20 Felhők felett... 18,00 Hírek. 18 óra 05 Műsorismertetés. 18,10 Kantáta-hangverseny. 19,00 Hírek. 19,05 Az Állami Népi Együttműködési Műsor. 19,40 Látuk, hallottuk... 20,00 Muszorgszkij összes dalai. I. 20,25 A két angyal. Zenés műsor. 21,00 Hírek. 21,10 Táncezen. 22,00 Sporthíradó. 22,12 Bolgár Zenel. Hét. 22,32 Népi zene. 23,00 Hírek. 23 óra 15 Műsorzárás.

Televízióműsor

Ma szünnet.

Városlakó lesz az emberiség fele

Az UNESCO rendezésében harmincnégy ország 1400 szakértője foglalkozik azzal az időszerű kérdéssel: hogyan lehet az ember számára egészséges és kényelmes életkörülményeket teremteni az egyre inkább iparosodó világban, ahol a falvak városokká nőnek. A vitaindító előadás szerint 1800-ban még csak az emberiség 2,4 szá-

zaléka volt városlakó. 1950-ben ez az arány 20 százalékra emelkedett. Számítani kell arra, hogy 2000-ben már többen laknak városokban, mint falun, 2050-ben pedig a falusi lakosság az emberiségnek csupán egytizede lesz. A világkongresszus alkalmából nagyszabású városépítészeti kiállítás is megnyitott Párizsban.

Gazdag program megvalósítására készül a Szegedi Zenebarátok Kórusa

A Szegedi Zenebarátok Kórusa gazdag programmal zárta az elmúlt évadot. Alig két hete, hogy a szabadtéri játékokon meg szerepeltek, s máris kezdődnek az új próbák. Az elmúlt idényben Beethoven IX. szimfóniájával szerepeltek Békéscsabán és Kecskeméten, Verdi Requiemjével Szegeden és Hódmezővásárhelyen, valamint Szabó Ferenc Föltámadott a tenger című oratóriumát is előadták nagy üzemi munkaközösség előtt a Szegedi Ruhagyárban. A November 7 Művelődési Otthonban termelőszövetkezeti parasztoknak rendezett hangversenyen mutatták be Haydn Évszakok című oratóriumát.

A közel 130 tagú kórus Vaszzy Viktor karnagy, valamint a szőlambetanító karmesterek, Szécsi József, Erdős János, Várady Zoltán, dr. Baranyiné, Szabolcsi Irén és Becski Balázs közreműködésével már az új program megvalósításán dolgozik. A közeljövőben Kisteleken, Szentesen, Csongrádon, Makón és Hódmezővásárhelyen szerepelnek, valamint Szegeden bemutatják Kodály Zoltán Psalmus Hungaricus című művét a szerző születésének 80. évfordulója tiszteletére.

Debussy születésének 100. évfordulója alkalmából Budapesten a Zeneakadémián szerepel a Szegedi Zenebarátok Kórusa. Debussy A megáldott nő című kantátáját mutatják be és Liszt Prometheus című oratóriumát. A budapesti bemutatást megelőzően mindkét művel először Szegeden lépnek a közönség elé. Egy későbbi időpontban ugyancsak itt szerepelnek Händel Júdás Makkabeus című oratóriumával, amelyet Forrai Miklós vezényel. A következő fellépésük Kecskeméten lesz,

ahol Sugár Hósi ének című oratóriumát tolmácsolják.

E nagy fellépések mellett természetesen továbbra is szerepelnek üzemekben operakórusokkal, illetve részt vesznek az ifjúságnak nyújtandó zeneismertető hangversenyeken, valamint a nemzeti ünnepek alkalmával rendezett műsorokban.

Az Országos Filharmonia szegedi kirendeltségétől rendkívül nagy segítséget kap a kórus. Hogy új programjukban igen sok vidéki szereplésre nyílik alkalom, az jórészt az Országos Filharmonia és szegedi kirendeltségének köszönhető. Szó van a tervben arról is, hogy a filharmonia közreműködésével Szeged valamelyik testvérvárosában nagyszabású hangversenyen mutatkoznak be a zenebarátok kórusa.

Szerencsés lottózók

A lottó legutóbbi jutalmorsorsolásán ismét több szegedi és Szeged környéki fogadó nyert értékes tárgyakat. Kéri László, Petőfitelep, 49-es utca 1160 szám alatti lakos 20 ezer forint értékű családladi utalványt, Palócz Vilma (Hétvezér utca 55) ötezer forintot ágyneműcsomagot, Illa József (Pál utca 8/b) Budapest férfitérképpárt, Nev Lászlóné (Bocskai utca 8/a) Túra férfitérképpárt, Róvó Péterné (Gyöngyúti utca 25) Budapest női kerékpárt, Meiszer György (Árva utca 20) tízezer forintos vásárlási utalványt, Földi Béláné (Juhász Gyula utca 29) tranzistoros táskarádiót, Faragó Sándor (Ságvári Endre utca 13) Saratov hűtőszekrényt, Turi Györgyné (Csengele, Tanya 578) pedig 612-es rádiót nyert,

MADÁCSY LÁSZLÓ:

Az én franciám és Szeged

— Sokfelé jártam már a világon, de kevés helyen éreztem magam ilyen jól, mint itt önöknél — szölt francia ismerősöm, miközben könnyed mozdulattal nyúlt bikavérrel teli poharáért.

— Nagyon kedves, igazán kedves — válaszoltam mosolyogva, de olyan arccal, amelyről a világ bármely nyelvén beszélő ember leolvashatta volna, hogy szavait csak üres udvariaskodásnak tekintetem.

— Nem, nem, uram, ne higgye, hogy én most önnek csak szép szavakat akartam mondani, hogy jóleső érzésemet csak a pillanatnyi hangulat szülte, nem nem. Én önöknél nem először jártam, és meg kell mondanom, hogy minden itt létem alkalmával tartogattak számomra valami jóleső és nagyszerű meglepetést. Más országokban az emberek udvarias magatartáson felül szívesek és barátságosak. A jó múltkorában például a kocsmi szabályszerűen bedöglött Budapest határában, s míg tehetetlenségemben a fejemet vakargattam, egy kocsi kanyarodott mellett, a vezetője sofőr lehetett, kedvesen megszólított, és amikor látta, hogy csak sejttem, mit mondhattott, szó nélkül bedugta fejét a motorba, kitorászott benne, mint a dohányos ember, ha cigarettát keres az üres zsebekben, egy mozdulat, két mozdulat, és a gép motorja máris felszongott megnyugtatóan és magabiztosan. Intett, hogy üljek a volán mellé, kezét nyújtva alköszönt és

elrobogott az ellenkező irányba. Ezt az utánozhatatlan szívességet másutt, például minálunk, az országúton ragadt autós nem kapja meg. És ehhez hasonlóan igazán szociális magatartású emberrel Magyarországon nemegyszer találkoztam, ami azt igazolja, hogy önök az emberebb emberré levésben messzire elhagytak bennünket.

— Igazán zavarba hoz — jegyeztem meg. Nálunk is akad rendes ember, mint másutt szép számmal, és önnek szerencséje volt; csak ilyenekkel találkozott.

Ezek után én nyúltam a teli pohárért, amelyben vörös bor csillogott, mint a rubinkő. Meleg nyári éjszaka ölelte át végtelen karjaival a hajót, a Szőke Tiszát, amelynek hídján üldögtünk. Lenn, a hajó oldalánál suhogott a víz, amelyben a különböző színű lámpák fényei kacérán icselkedtek egymással.

— Itt van például az önök városa, Szeged — vette fel megint a beszéd fonálát ismerősöm. Önök nem is tudják szegediek, hogy mennyi charméja van ennek a városnak. Ahogyan valamilyen művészi alkotásban az a »je ne sais quoi«, az a nem is tudom micsoda» ragadja magával a nézőt. Kévs város van a világon, amelynek ennyire sajátos, különleges, egyéni, megnyugtató és ugyanakkor ingerlő atmoszférája volna. Nevetni fog — különösen a virágágyak tetszettek a házak előtt. Önnek ez talán magától értetődő, jelentéktelen dolog, viszont énnekem a felett közösségi érzésnek a legzsebb szimbóluma.

(Jaj, gondoltam magamban, mindjárt más véleményem lesz a felett közösségi érzésről, ha láttam volna vasárnap reggelként a feltépet virágágyakat egy-egy utcában. Ha tudnád, hogy erre fel is bitangol vaddisznócsorda, részeg hajnalokon, emberformájú lényekből verődik össze, és csak abban különbözik az »igazitól«, hogy tudatosan piszkít és pusztít!)

— Ugy érzem — állítottam meg asztaltársam a dicséret sodrában —, túltételek mindazt, amit itt lát. Ismerje el, egy-két órai benyomás után nehéz a valóságot megközelítő véleményt alkotni városunkról.

— Ez igaz — replikázott ő azon melegében —, de az utcák, a házak tisztasága, az emberek jólöltözöttsége, vidámsága, magabiztossága, az épülő új házak sokasága csak azt bizonyíthatja, hogy itt rendben mennek a dolgok, ennek a városnak gazdája van, ennek a városnak nemcsak múltja és jelene, hanem jövője is van. És — ahogyan én látom — nagyszerű jövője.

— Ezek után azt kell hinnem — jegyeztem meg én —, hogy Szeged a világ egyik legszebb városa — sőt — az egyetlen... Csak itt érdemes élni... Túloz, kedves uram, túloz... Megállapításai közel járnak a valósághoz, azonban Szeged mégiscsak amolyan vidéki város...

— Vidéki, vidéki... — vágott közbe most már »ellenfelem« — méltó francia ismerősöm csaknem hevesen —, nem szabad csak úgy félkézkel elintézni városát a »vidéki« jelzővel. Ez a város, amely ilyen Adia-előadást tud produkálni, mint amilyent láttam, az olyan kultúrhagyományokat tételez fel, amellyel csak nagyon kevés város dicseked-